

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan lakiin otettavaksi säännös verohallituksen oikeudesta antaa sitovia määräyksiä yksityisen liikkeen- ja ammatinharjoittajan työmatkasta aiheutuneen elantokustannusten

lisäyksen vähennyskelpoisuudesta. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 1987 toimitettavassa verotuksessa.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

Jos elinkeinotoiminnan harjoittamiseen liittyy matkoja, näistä aiheutuu verovelvolliselle todellisten matkustus- ja majoittumismenojen lisäksi elantokustannusten lisääntymistä. Sellaisia menoja, jotka eivät ole luonnollisia vähennyksiä ja siten verotuksessa vähennyskelpoisia, ovat muun muassa luonnollisen henkilön elantokustannukset. Jos elinkeinotoimintaa harjoitetaan yhtymän tai yhteisön muodossa, yrittäjälle maksetaan useissa tapauksissa palkkaa. Palkansaajan lisäntyneet elantokustannukset, jotka aiheutuvat työmatkoista, otetaan verotuksessa huomioon siten, että häneen sovelletaan verohallituksen päätöstä matkakustannusten korvauksista ja päivärahoista. Verohallituksen päätöksen (1064/85) mukaan vuodelta 1985 toimitettavassa verotuksessa verosta vapaa päiväraha yli 10 tuntia kestävältä työmatkalta on 114 markkaa. Myös elinkeinonharjoittajan vieraalle paikkakunnalle suuntautuneesta matkasta aiheutuneina erityisinä kuluina saadaan vähentää todellisten matkustus- ja majoittumismenojen lisäksi matkoista aiheutuneet elan-

tokustannusten lisäykset. Näiden vähentämisestä verohallitus on antanut yhtenäistämisohjeen. Sen mukaan elinkeinonharjoittajan verotuksessa saadaan muun selvityksen puuttuessa vähentää 30 markkaa päivältä. Vähennyksen hyväksymisen edellytyksenä on, että verovelvollinen selvittää, ettei ylimääräisiä elantokustannuksia ole vähennetty kirjanpidossa, sekä vähennyksen suuruuden laskemiseksi tarpeelliset perusteet, kuten matkan kestoajan, matkapäivät, matkan kohteen sekä sen, miten matka liittyy liike- tai ammattitoimintaan.

Vuoden 1986 tulo- ja menoarviesityksen käsittelyn yhteydessä hallitus päätti, että ryhdytään toimenpiteisiin sellaisen säännöksen lisäämiseksi elinkeinotulon verottamisesta annettuun lakiin, joka oikeuttaa verohallituksen antamaan sitovia määräyksiä liikkeen- ja ammatinharjoittajan työmatkasta aiheutuvien kulujen vähentämiseksi.

Valtiovarainministeriössä laaditusta lakiehdotusluonnoksesta pyydettiin lausunto kauppa- ja teollisuusministeriöltä, verohallitukselta, kuntien keskusjärjestöiltä sekä eräiltä teollisuuden, kaupan ja eri elinkeinotoiminnan aloja edustavilta järjestöiltä.

2. Ehdotettu muutos

Jotta verotuskäytännössä ylimääraisten elantokustannusten vähentämisessä vallinnut epäyhtenäisyys saataisiin vähenemään, ehdotetaan lakiin lisättäväksi näiden menojen vähentämisoikeutta koskeva säännös. Tämän mukaan verohallituksella olisi oikeus antaa sitovia määräyksiä siitä, miten tällainen elantokustannusten lisäys saadaan vähentää verotuksessa. Tarkoituksena ei ole muuttaa nykyistä käytäntöä, vaan tarkoituksena on vahvistaa verohallituksen ohjausta ja toisaalta parantaa elinkeinonharjoittajan mahdollisuuksia ennakolta tietää, miten näiden kustannusten lisäys otetaan verotuksessa huomioon.

Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 8 §:ään lisättäväksi uusi 12 kohta, jonka mukaan vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa verovelvollisen ja hänen puolisonsa elinkeinotoimintaan liittyvästä työmatkasta aiheutunut elantokustannusten lisäys sen mukaan kuin verohallitus tarkemmin määrää. (Liitteenä luonnos verohallituksen päätökseksi.) Samassa yhteydessä ehdotetaan 8 §:n 11 kohdan sanamuotoa tarkistettavaksi voimassa olevaa pankkilainsäädäntöä vastaavaksi.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksella ei ole mainittavaa vaikutusta veronsaajien tuloihin.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta on sen hyväksynyt. Sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerän vuodelta 1987 toimitettavassa verotuksessa.

5. Säättämisjärjestys

Lakiehdotus olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:n mukaisessa lainsäätämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan elinkeinotulon verottamisesta 24 päivänä kesäkuuta 1968 annetun lain (360/68) 8 §:n 10 ja 11 kohta sekä

lisätään pykälään uusi 12 kohta seuraavasti:

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

— — — — —
10) kotimaisten vakuutusyhtiöiden, keskinäisten vahinkovakuutusyhdistysten, avustuskassojen ja muiden niihin rinnastettavien vakuutuslaitosten lakisääteiset siirrot korvaus- ja vakuutusmaksurahastoihin sekä eläkesäätiöiden ja muiden niihin rinnastettavien eläkelaitosten eläke- tai muista sellaisista sitoumuksista johtuvan vastuun peittämiseen tarvittavat vakuutusteknillisten perusteiden mukaan lasketut määrät,

11) säästöpankkien ja liikepankkien lakisääteiset sekä osuuspankkien laki- tai sääntömääräiset suoritukset vakuusrahastoilleen, sekä

12) verovelvollisen ja hänen puolisonsa elinkeinotoimintaan liittyvästä työmatkasta aiheutunut elantokustannusten lisäys sen mukaan kuin verohallitus tarkemmin määrää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 198 ____ . Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1987 toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 1986

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri Pekka Vennamo

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan elinkeinotulon verottamisesta 24 päivänä kesäkuuta 1968 annetun lain (360/68) 8 §:n 10 ja 11 kohta sekä *lisätään* pykälään uusi 12 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

10) kotimaisten vakuutusyhtiöiden, keskinäisten vahinkovakuutusyhdistysten, avustuskassojen ja muiden niihin rinnastettavien vakuutuslaitosten lakisääteiset siirrot korvaus- ja vakuutusmaksurahastoihin sekä eläkesäätiöiden ja muiden niihin rinnastettavien eläkelaitosten eläke- tai muista sellaisista sitoumuksista johtuvan vastuun peittämiseen tarvittavat vakuutusteknillisten perusteiden mukaan lasketut määrät, *sekä*

11) säästöpankkien ja liikepankkien lakisääteiset sekä osuuskassojen laki- tai sääntömääräiset suoritukset vakuusrahastoilleen.

10) kotimaisten vakuutusyhtiöiden, keskinäisten vahinkovakuutusyhdistysten, avustuskassojen ja muiden niihin rinnastettavien vakuutuslaitosten lakisääteiset siirrot korvaus- ja vakuutusmaksurahastoihin sekä eläkesäätiöiden ja muiden niihin rinnastettavien eläkelaitosten eläke- tai muista sellaisista sitoumuksista johtuvan vastuun peittämiseen tarvittavat vakuutusteknillisten perusteiden mukaan lasketut määrät,

11) säästöpankkien ja liikepankkien lakisääteiset sekä osuuspankkien laki- tai sääntömääräiset suoritukset vakuusrahastoilleen, *sekä*

12) verovelvollisen ja hänen puolisonsa elinkeinotoimintaan liittyvästä työmatkasta aiheutunut elantokustannusten lisäys sen mukaan kuin verollisuus tarkemmin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 . Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1987 toimitettavassa verotuksessa.

Verohallituksen päätös

vuodelta 1987 toimitettavassa verotuksessa vähennyskelpoiseksi katsottavan liikkeen- ja ammatinharjoittajan työmatkasta aiheutuvan elantokustannusten lisäyksen perusteista ja määristä

Verohallitus on elinkeinotulon verottamisesta 24 päivänä kesäkuuta 1968 annetun lain 8 §:n 12 kohdan nojalla, sellaisena kuin se on päivänä kuuta 198 annetussa laissa (/), määrännyt vuodelta 1987 toimitettavassa verotuksessa vähennyskelpoiseksi liikkeen- ja ammatinharjoittajan työmatkasta aiheutuneen elantokustannusten lisäyksen seuraavasti:

1 §

Liikkeen- ja ammatinharjoittaja saa vähentää verotuksessa oman ja puolisonsa vieraalle paikkakunnalle tekemän, liike- tai ammattitoimintaan liittyvän matkan aiheuttaman elantokustannusten lisäyksen sen mukaan kuin tässä päätöksessä määrätään.

2 §

Vähennyksen saamiseksi verovelvollisen on selvitettävä, että ylimääräisiä elantokustannuksia ei ole vähennetty kirjanpidossa. Verovelvollisen on myös selvitettävä matkan kesto aika, matkustamispäivät, matkan kohde sekä se, miten matka liittyy liike- tai ammattitoimintaan.

3 §

Jos verovelvollinen tai hänen puolisonsa on joutunut yöpymään Suomessa vieraalla paikka-

kunnalla, saadaan elantokustannusten lisäyksenä muun selvityksen puuttuessa tositteisiin perustuvien majoittumismenojen lisäksi vähentää markkaa vuorokaudelta.

4 §

Ulkomaille tehdystä matkasta saadaan muun selvityksen puuttuessa vähentää vuodelta 1987 toimitettavassa verotuksessa verosta vapaaksi katsottavien matkakustannusten korvausten perusteista ja määristä annetussa verohallituksen päätöksessä (/86) mainitut ulkomaille tehdystä työmatkasta suoritettavien päivärahojen enimmäismäärät.

5 §

Tämä päätös tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

